

การพัฒนาผู้นำกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว และหัตถกรรม : ด้านการจัดการการผลิต

ดร.ประนอม อุตกฤษฎ์
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาและสังคม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ความนำ

ในช่วงเดือนกันยายน 2535 ที่ผ่านมา กองอุตสาหกรรมในครอบครัว กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้จัดให้มีการฝึกอบรมให้กับผู้นำกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมให้มีความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำการวางแผนด้านการเงิน และบัญชีด้านการตลาด การจัดการการผลิต ฯลฯ ผู้เข้าฝึกอบรมจำนวนทั้งสิ้นรวม 20 คน ซึ่งเป็นผู้นำกลุ่มฯ ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง อาทิเช่น ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐมและสมุทรปราการ การฝึกอบรมได้จัดขึ้น ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นผู้นำกลุ่มอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ซึ่งมีจำนวนเกินกว่าครึ่งของจำนวนทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นกลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้าง ทำกระเป๋าถือสตรี ทำของที่ระลึก ฯลฯ โดยที่ผู้เขียนได้ถูกรับเชิญให้ไปบรรยายในหัวข้อเรื่อง การจัดการการผลิตให้กับผู้นำกลุ่มในการฝึกอบรมดังกล่าวและมีความเห็นว่าสาระสำคัญที่บรรยายซึ่งต้องการให้ผู้นำกลุ่มได้ทราบวิธีการจัดการการผลิต เพื่อสามารถนำไปใช้ในกลุ่มอาชีพต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมนั้น น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจท่านอื่นๆ ตามสมควรจึงใคร่ขอนำสาระสำคัญของเนื้อหาการบรรยายบางส่วนมาเล่าสู่กันฟังพอเป็นสังเขป โดยคาดว่า จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้นำกลุ่มอื่นๆ หรือผู้ทำหน้าที่คล้ายกัน ตลอดจนท่านผู้อ่านทั่วไป ที่อาจนำไปประยุกต์ใช้กับงานของท่าน ได้บ้างไม่มากก็น้อยดังนี้

ความหมายของการจัดการการผลิต

การจัดการ หรือ การบริหาร คือ ศิลปะของการทำงานให้สำเร็จ

การผลิต คือ การกระทำหรือกระบวนการที่ทำให้เกิดผลผลิต

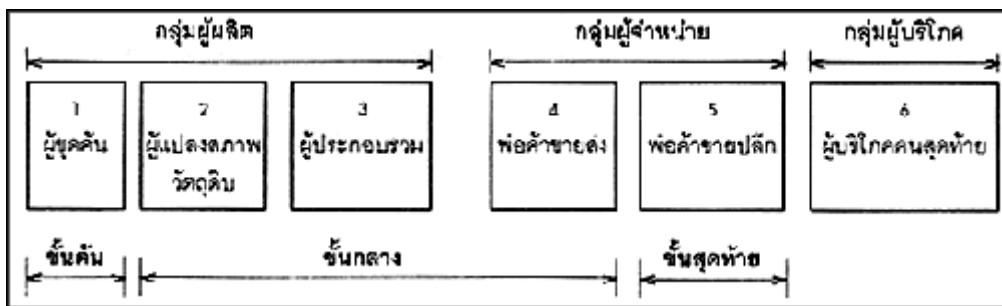
ดังนั้น การจัดการการผลิต จึงหมายถึง ศิลปะของการจัดกระบวนการที่ทำให้เกิดผลผลิตหรือการดัดแปลงสภาพของปัจจัยการผลิตเพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการตามคุณภาพ คุณลักษณะเฉพาะ ปริมาณ ระยะเวลา โดยเสียค่าใช้จ่ายต่ำ

การที่จะจัดการด้านการผลิตให้สำเร็จดังกล่าวดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ การวางแผนการผลิต การคำนวณต้นทุนการผลิต การดำเนินการผลิต การควบคุมคุณภาพ และการควบคุมคลังสินค้า

I. การวางแผนการผลิต

ด้านการวางแผนการผลิต ผู้วางแผนจะต้องมองสิ่งที่อยู่ไกลออกไปจนถึงไกลตัว อันได้แก่ รู้จักตนเอง รู้งานและรู้จักผู้อื่น

1. **รู้จักตนเอง** การรู้จักตนเองได้นั้น ผู้ที่จะทำการผลิตจะต้องถามตนเองก่อนว่า ขณะนี้เราอยู่ในกลุ่มการทำงานกลุ่มใด จากแผนภูมิที่ 1 ได้แยกกลุ่มผู้ทำงานออกเป็น 2 กลุ่ม คือ **ผู้ผลิตและผู้จำหน่าย** และกลุ่มที่เหลือกลุ่มสุดท้าย คือ กลุ่มผู้ที่ทำให้ 2 กลุ่มแรกเกิดกำลังใจ นั่นคือ **กลุ่มผู้บริหาร**

แผนภูมิที่ 1 แสดงกลุ่มผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้บริหาร

2. **รู้งาน** คือ รู้จักการดำเนินงานด้านการผลิตนั่นเองว่า มีปัจจัยต่างๆ อะไรที่เกี่ยวข้องดังแผนภูมิที่ 2 และแผนภูมิที่ 3 ต่อไปนี้

จาก 4 กลุ่มย่อยของความเป็นไปได้ด้านการผลิตนั้น สามารถนำมาสรุปในแผนภาพที่ 3 ได้ดังนี้

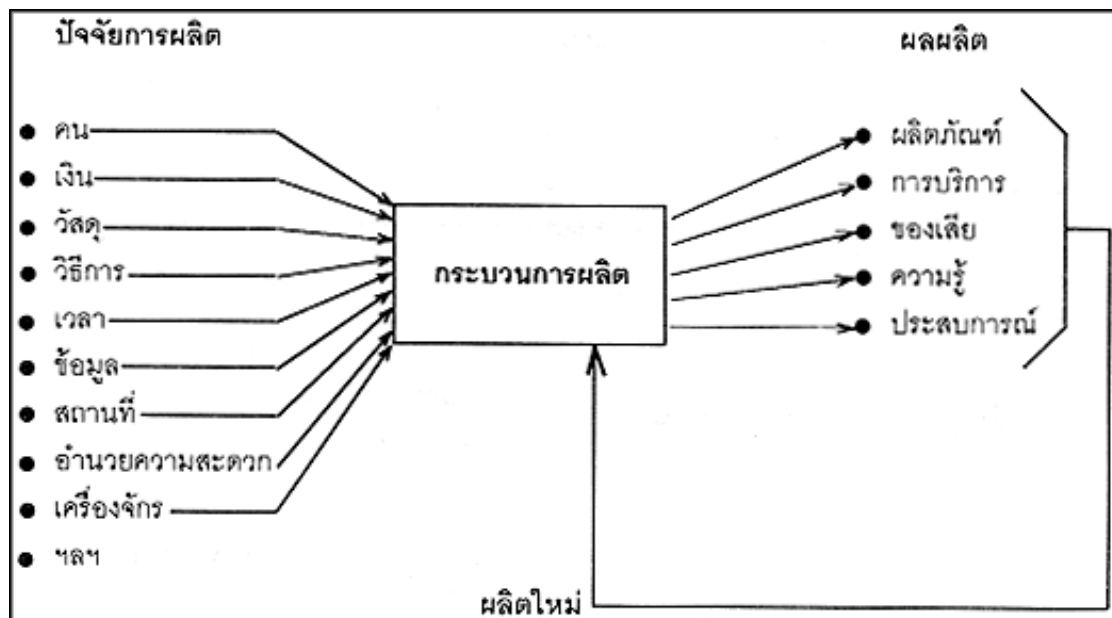
ข้อควรพิจารณาจากปัจจัยการผลิตที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

- 1) วัตถุดิบ : ปริมาณ คุณภาพ เวลา ราคา สถานที่
- 2) เทคนิคการผลิต : กรรมวิธีการผลิต เครื่องจักร กำลังการผลิต
- 3) แรงงาน : ใช้แรงงานจากท้องถิ่นใด ระดับใด ลักษณะการจ้างและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3. **รู้จักผู้อื่น** จุดนี้เป็นจุดสำคัญ เมื่อทำการผลิตสินค้าหรือบริการแล้ว จะต้องมองหาตลาดว่าอยู่ที่ใด ใครคือผู้บริหาร จากแผนภูมิที่ 4 จะแสดงแนวคิดด้านการตลาดของสินค้าหรือบริการเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการผลิต

1	2	3	4
<p>ความสามารถในการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> • การวางแผนโรงงาน • อัตราการผลิต • ความสามารถในการผลิต • ผลิตภัณฑ์หลักและผลิตภัณฑ์รอง 	<p>กระบวนการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> • กระบวนการเปรียบเทียบ <ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถ - ราคา - ต้นทุนการผลิต - บำรุงรักษา/บริการภายหลังการขาย • เทคโนโลยีที่เหมาะสม <ul style="list-style-type: none"> - แรงงาน/ทุน(เครื่องจักร) - เทคนิคการผลิตจากท้องถิ่นหรือนำมาจากต่างประเทศ • สิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิเสธ - สนับสนุน 	<p>ปัจจัยการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> • ต้นทุนคงที่ <ul style="list-style-type: none"> - ที่ดินและการปรับปรุงที่ดิน - สิ่งก่อสร้าง - เครื่องจักร - ยานพาหนะ - ค่าใช้จ่ายก่อนดำเนินงาน • ต้นทุนผันแปร <ul style="list-style-type: none"> - วัตถุดิบ - แรงงาน - การบรรจุหีบห่อ - ค่าใช้จ่ายในการบริหาร - อื่น ๆ 	<p>ต้นทุนการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> • วัตถุดิบ • แรงงานทางตรง • โสหนุ้การผลิต

แผนภูมิที่ 2 ความเป็นไปได้ด้านการผลิต

แผนภูมิที่ 3 แสดงระบบการผลิต

		เดิม	ตลาด	ใหม่
เดิม	สินค้าหรือบริการ	ตลาดเดิม		ตลาดใหม่
		สินค้าเดิม		สินค้าเดิม
ตลาดเดิม			สินค้าใหม่	
สินค้าใหม่			ตลาดใหม่	
ใหม่				

แผนภูมิที่ 4 แสดงแนวคิดด้านการตลาดของสินค้าหรือบริการ

II. การคำนวณต้นทุนการผลิต

การคำนวณต้นทุนการผลิตนั้นแบ่งออกเป็น 2 วิธีคือ

- คำนวณต้นทุนงานสั่งทำ และ
- การคำนวณต้นทุนการผลิตเพื่อเก็บเข้าคลัง

1. ต้นทุนงานสั่งทำ เป็นวิธีการคำนวณต้นทุนที่ใช้สำหรับการผลิตแบบไม่ต่อเนื่อง โดยคิดเป็นงานๆ ไป ส่วนใหญ่ผลิตตามคำสั่งจ้างของลูกค้า

2. การคำนวณต้นทุนการผลิตเพื่อเก็บเข้าคลัง (หรือเรียกว่าต้นทุนผลิตแบบต่อเนื่อง) เป็นวิธีการที่ใช้สำหรับการผลิตแบบต่อเนื่องและเป็นการผลิตจำนวนมาก ยากต่อการที่จะแยกต้นทุนได้ว่าเป็นงานใดงานหนึ่ง หรือผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่ง

ส่วนประกอบที่สำคัญของต้นทุนการผลิต มี 3 ส่วน คือ

- วัสดุทางตรง (direct materials)
- แรงงานทางตรง (direct labors)
- โส้หุ่ยการผลิต (overhead costs)

วิธีการคำนวณต้นทุนการผลิตแบบต่อเนื่อง เป็นการผลิตสินค้าที่ไม่สามารถจะผลิตได้ในแผนกเดียว จะต้องมีการผลิตที่รับช่วงการผลิตรวมอยู่ด้วย

ตัวอย่างเช่น การคำนวณต้นทุนผลิตสินค้าชนิดหนึ่ง มีรายการดังนี้

	แผนก ก.	แผนก ข.
วัตถุดิบทางตรง	2,000	-
ต้นทุนแรงงานทางตรง	3,000	4,000
ต้นทุนค่าใช้หุ้ยการผลิต	1,000	1,500
จำนวนหน่วยผลิต	1,000	600

$$\begin{aligned}
 \text{ต้นทุนการผลิตแผนก ก. ต่อหน่วย} &= \frac{\text{ต้นทุนแผนกผลิต ก.}}{\text{จำนวนหน่วยผลิต ก.}} \\
 &= \frac{6,000}{1,000} = 6 \text{ บาท / หน่วย} \\
 \text{ต้นทุนการผลิตแผนก ข. ต่อหน่วย} &= \text{ต้นทุน / หน่วยแผนกผลิต ก.} + \frac{\text{ต้นทุนแผนกผลิต ข.}}{\text{จำนวนหน่วยผลิต ข.}} \\
 &= 6 + \frac{5,500}{600} \text{ บาท} \\
 \text{ต้นทุนการผลิตของแผนก ข.} &= 15.17 \text{ บาทต่อหน่วย}
 \end{aligned}$$

ตัวอย่างวิธีคำนวณแบบจัดทำบัตรสั่งทำ บริษัทชุมชนพัฒนา จำกัด ได้รับคำสั่งซื้อจากบริษัท สามเกลอ จำกัด ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2535 ให้ผลิตเสื้อสำเร็จรูปเด็กหญิง จำนวน 1,200 ตัวๆ ละ 50 บาท กำหนดส่งมอบในเวลา 1 เดือน ไปสั่งงานเลขที่ 24 / 2535 โดยมีต้นทุนในการผลิตดังนี้

ต้นทุนประมาณการ	ต้นทุนการผลิตร้อยละ 70 ของราคาขาย ต้นทุนในการขายและบริหาร ร้อยละ 10 ของราคาขาย ภาษีร้อยละ 50 กำไรสุทธิร้อยละ 20 ของราคาขาย
ต้นทุนวัตถุดิบ	แผนกตัดวันที่ 12 ก.พ. 2535 ซื้ผ้าตัดเสื้อ 600 เมตรๆ ละ 300 บาท แผนกเย็บ 26 ก.พ. 2535 ซื้ชิป 1,200 อันๆ ละ 2.50 บาท
ต้นทุนแรงงาน	แผนกตัด 240 ชั่วโมงๆ ละ 10 บาท แผนกเย็บ 230 ชั่วโมงๆ ละ 8 บาท
ค่าใช้หุ้ยการผลิต	ใช้ชั่วโมงแรงงานทางตรงเป็นเกณฑ์ แผนกตัด 2 บาท / ชั่วโมงแรงงาน แผนกเย็บ .50 บาท / ชั่วโมงแรงงาน

บริษัท ชุมชนพัฒนา จำกัด									
บัตรงานสั่งทำ									
ชื่อลูกค้า	บริษัทสามเกลอ จำกัด				เลขที่ 24 / 2535				
วันที่ส่ง	10 ก.พ. 2535				ชื่อผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูปเด็กหญิง				
วันที่ส่งงาน	10 มี.ค. 2535				จำนวน 1,200 ตัว				
วัตถุดิบ					ใสนุ้ยการผลิต				
ว.ด.ป.	รายการ	ปริมาณ	ราคา/ หน่วย (บาท)	จำนวนเงิน	ว.ด.ป.	แผนก	ชั่วโมง	อัตรา	จำนวน (บาท)
2535					2535				
12 ก.พ.	ผ้าตัดเสื้อ	600 ม.	30	18,000	ก.พ. - มี.ค.	ตัดเสื้อ	240	2	480
26 ก.พ.	ชีป	1,200 อัน	2.50	3,000		เย็บผ้า	230	50	115
			รวม	21,000				รวม	595.-
แรงงาน					สรุป				
ว.ด.ป.	รายการ	ปริมาณ	ราคา/ หน่วย	จำนวนเงิน	ราคาขาย		60,000		
2535					ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง		21,000		
ก.พ. - มี.ค.	ตัดเสื้อ	240	10	2,400	แรงงานทางตรง		4,240		
	เย็บผ้า	230	8	1,840	ใสนุ้ยการผลิต		595 25,835		
			รวม	4,240	กำไรขั้นต้น		34,165		
					ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		6,000		
					กำไรก่อนหักภาษี		28,165		
					ภาษี		14,082.50		
					กำไรสุทธิ		14,082.50 บาท		

จากบัตรงานสั่งทำจะแสดงผลต่างระหว่างต้นทุนการผลิตและกำไรสุทธิจริง เปรียบเทียบกับ
ประมาณการ ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$\text{ต้นทุนประมาณการ} = \frac{700}{100} \times 60,000 \text{ บาท}$$

$$= 42,000 \text{ บาท}$$

$$\text{ต้นทุนผลิตจริง} = 25,835 \text{ บาท}$$

$$\text{ผลต่าง} = 16,165 \text{ บาท}$$

(เป็นผลต่างที่น่าพอใจ)

$$\text{กำไรสุทธิที่ประมาณการ} = \frac{20}{100} \times 60,000 = 12,000 \text{ บาท}$$

$$\text{กำไรสุทธิจริง} = 14,082.50 \text{ บาท}$$

$$\text{ผลต่าง} = 14,082.50 - 12,000$$

$$= 2,082.50 \text{ บาท}$$

III. การดำเนินการผลิต

ขึ้นอยู่กับลักษณะของสินค้าแต่ละลักษณะไป (ซึ่งจะไม่กล่าวถึงรายละเอียดในบทความนี้)

IV. การควบคุมคุณภาพ

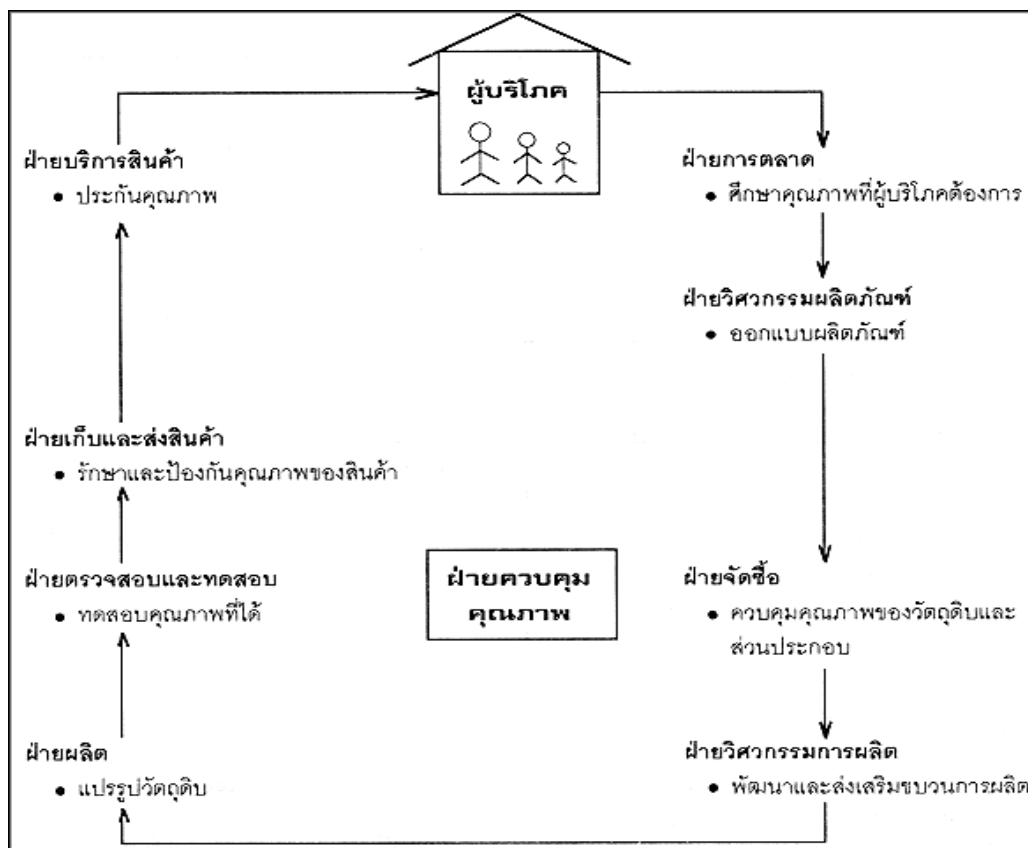
การควบคุมคุณภาพ หมายถึง กระบวนการต่างๆ ที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการมีคุณภาพตรงตามความต้องการและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้งาน

การควบคุมคุณภาพจะครอบคลุมไปถึงขอบข่ายของการออกแบบ การกำหนดมาตรฐานการผลิต การตลาด และการบริการลูกค้าด้วย โดยแบ่งการควบคุมคุณภาพออกเป็นระยะ คือ

1. กำหนดคุณภาพในระดับนโยบาย
2. ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามที่กำหนด
3. ควบคุมคุณภาพในการผลิต วัสดุดิบ กระบวนการผลิต
4. ควบคุมคุณภาพในระยะเวลาการผลิต การประกอบ การติดตั้งและการใช้ประโยชน์

จากผลิตภัณฑ์

ในการผลิตผลิตภัณฑ์หรือบริการจะมีผู้รับผิดชอบด้านการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ ดังแสดงในรูปที่ 5

แผนภูมิที่ 5 ผู้รับผิดชอบในการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์

ในการผลิตสินค้าย่อมมีของเสีย (ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน) ปะปนอยู่ จำเป็นต้องมีการสุ่มตัวอย่างเพื่อหาจำนวนของเสีย โดยปกติแล้วมักจะคิดเป็นอัตราส่วนของจำนวนของเสียต่อจำนวนสินค้าทั้งหมดในรุ่นหนึ่งๆ โดยใช้บอกจำนวนของเสียเป็นร้อยละ ระดับของคุณภาพนี้ จึงเรียกว่า **ร้อยละของของเสีย**

$$\text{ร้อยละของของเสีย} = \frac{\text{จำนวนของเสียที่มีอยู่จริง} \times 100}{\text{จำนวนชิ้นส่วนหรือสินค้าทั้งหมด}}$$

V. การควบคุมคลังสินค้า

การควบคุมคลังสินค้า หมายถึง การเก็บรักษาและตรวจสอบสินค้า วัสดุ และชิ้นส่วนที่มีอยู่ในคลังสินค้า วิธีการควบคุมคลังสินค้าที่ดีนั้นต้องพิจารณาว่า

1. ต้องแน่ใจว่าไม่มีสินค้าขาดคลังสินค้า
2. สินค้าไม่เก็บไว้มากเกินไป

การที่จะทำให้ดีได้ต้องเป็นผู้ที่ตั้งคำถามและตอบคำถามอยู่ตลอดเวลา เช่น

ทำไมของใช้จึงไม่เพียงพอ ?

- เพราะท่านลืมสั่งซื้อ สินค้า วัสดุ แทนจำนวนที่ขายหรือนำไปใช้แล้ว
- เพราะของท่านสั่งของช้าเกินไป
- เพราะท่านไม่รู้วิธีเก็บสินค้าในระดับที่ควรจะเก็บไว้

ทำไมของหมดคลังจึงไม่ดี ?

● เพราะเวลาที่ลูกค้าต้องการ กิจการไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ ทำให้คู่แข่งขันได้ลูกค้าเพิ่มขึ้นและกิจการจะขาดลูกค้าไป

ทำไมกิจการของท่านจึงมีสินค้ากักตุนไว้มากเกินไป ?

- เพราะท่านไม่ทราบว่าสินค้าชนิดใดขายไม่ดีและปล่อยให้สินค้ากองอยู่มาก
- ท่านไม่ทราบว่าสินค้าในคลังสินค้าอยู่มากน้อยเพียงใด เพราะสินค้านั้นยากแก่การนับ
- ไม่มีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

ทำไมการมีสินค้าครอบครองไว้มากจึงไม่ดี ?

● เพราะถ้ามีสินค้าจำนวนมากเกินไปกว่าความต้องการ จะทำให้เงินจมอยู่กับสินค้าแทนที่จะนำไปทำให้เกิดกำไรทางอื่นได้

ข้อควรปฏิบัติของการควบคุมคลังสินค้า

- ตรวจสอบสินค้าอย่างสม่ำเสมอ
- บ่อยเพียงใดที่ควรตรวจสอบบันทึกยอดขายช่วงที่ขายได้มากและขายได้น้อย
- จัดคลังสินค้าให้สวยงามและเป็นระเบียบ ทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบและการนำไปใช้
- ถ้ามีจำนวนรายการสินค้าเพิ่มขึ้นมาก ให้จัดแบ่งเป็นหมวดหมู่ เป็นกลุ่ม
- เมื่อจำนวนสินค้าเพิ่มมากขึ้นเกินกว่า 20 ชิ้น ให้เก็บตัวอย่างและทำบันทึก

หน่วยควบคุมสินค้า

ผู้ผลิตที่ดำเนินงานผลิต หรือ ผู้ค้าปลีกสามารถใช้ระบบหน่วยควบคุมสินค้าได้ รูปแบบการควบคุมนี้ เรียกว่า **หน่วยควบคุม** เพราะสามารถแสดงจำนวนหน่วยของสิ่งของหรือสินค้าที่อยู่ในคลังสินค้า ภายใต้ระบบนี้มีบัตรการวัดสำหรับแต่ละรูปแบบของสิ่งหรือสินค้า

รายการข้างล่างนี้คือ ตัวอย่างบัตรการวัดของการขายปลีก ระบบการทำงานนั้นเป็นวิธีเดียวกันกับโรงงานผลิตหรือที่เรียกว่า **ผลิตตามสั่ง**

รายการ : แบทเตอรี		ระดับการสั่งซื้อใหม่ : 100		
ต้นทุน : 20 บาท				
ราคาขาย : 22.50 บาท		บัตรการวัด		
ว.ด.ป.	รายการ	รับ	จ่าย	คงเหลือ
1 มิ.ย.	ซื้อ	200		200
3 มิ.ย.	ขาย		20	180
4 มิ.ย.	ขาย		20	160
8 มิ.ย.	ขาย		30	130
11 มิ.ย.	ขาย		10	120
16 มิ.ย.	ขาย		20	100 (สั่งซื้อเพิ่มใหม่)

แต่ครั้งที่ซื้อและขายแบทเตอรี ให้ลงรายการวันเดือนปี และรายการที่มีอยู่ในบัตรการวัดช่องยอดคงเหลือจะแสดงว่า แบทเตอรียังคงมีเหลือเป็นจำนวนอย่างน้อยเท่าใด ? เมื่อใดท่านจึงจะสั่งแบทเตอรีใหม่ ? และพิจารณาดังนี้ :

- ในทุกๆ สัปดาห์ หรือทุกๆ เดือน จำนวนแบทเตอรีที่ท่านสั่งซื้อเพิ่มใหม่มีจำนวนเท่าใด ?
- ในการสั่งซื้อแบทเตอรีแต่ละครั้งจะใช้เวลานานเท่าใด ท่านจึงจะได้รับของ ?

จากบัตรการ์ดข้างต้นพบว่า ในแต่ละสัปดาห์กิจการจะซื้อแบตเตอรี่ 40 ลูก เพื่อมาจำหน่าย ผู้ขายสามารถจัดส่งแบตเตอรี่ให้ได้ภายในหนึ่งสัปดาห์ หลังจากที่มีการสั่งซื้อ ดังนั้นท่านต้องสั่งซื้อเมื่อมีแบตเตอรี่เหลืออยู่ในคลังสินค้า 100 ลูก ซึ่งในกรณีนี้จะทำให้ท่านมีแบตเตอรี่อยู่ในมือ 40 ลูก ดังนั้นในช่วงสัปดาห์ที่ผู้ขายส่งแบตเตอรี่ให้ท่านล่าช้ากว่ากำหนดท่านก็ยังมีแบตเตอรี่อยู่ในคลังสินค้า 60 ลูก ในสัปดาห์ต่อไป ดังนั้นในกรณีที่ท่านขายแบตเตอรี่หมดไป จนกระทั่งเหลืออยู่ในคลังสินค้า 100 ลูก ท่านก็ต้องสั่งซื้อใหม่ทันที

บทสรุป

การจัดการการผลิตเป็นขั้นตอนหนึ่งของการดำเนินงาน สำหรับการประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมเป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดสินค้า หรือที่เรียกว่า ผลิตภัณฑ์ออกสู่ผู้บริโภคและบริโภค ในกระบวนการจัดการการผลิตนั้น จะเริ่มตั้งแต่การวางแผนการผลิต คือ รู้จักตนเองว่า เป็นกลุ่มผู้ผลิตกลุ่มใด เช่น กลุ่มผู้ขุดค้น ผู้แปลงสภาพวัตถุดิบหรือกลุ่มผู้ประกอบการรวมสำหรับประเทศไทยในอดีตนั้น กลุ่มผู้ผลิตจะถูกจัดอยู่ในกลุ่มผู้ขุดค้นเป็นหลักคือนำทรัพยากรธรรมชาติออกมาใช้เป็นเครื่องอุปโภคบริโภคทันที ต่อมาก็ได้มีการพัฒนาจากกลุ่มผู้ขุดค้นเปลี่ยนมาเป็นกลุ่มผู้แปลงสภาพคือนำวัตถุดิบที่ได้มาแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มมูลค่าตัววัตถุดิบ (Value Added) ให้มากขึ้นและผู้ประกอบการกลุ่มที่ 3 คือ ผู้ประกอบการรวมซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีระดับสูงมากยิ่งขึ้น ขั้นต่อไปก็คือการคิดคำนวณต้นทุนการผลิตด้วยวิธีต่างๆ การควบคุมคุณภาพให้ได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ต้องการ และท้ายที่สุดก็คือ การควบคุมคลังสินค้า

มีคำกล่าวว่าการทำงานใดๆ **ถ้าเริ่มต้นด้วยดีเท่ากับสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง** การพัฒนาผู้นำกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมครั้งนี้ เท่ากับเป็นการที่รัฐบาลได้เริ่มปูพื้นฐานการประกอบอาชีพที่มีระบบระเบียบและมีขั้นตอน ซึ่งผู้เขียนหวังว่าผู้เข้ารับการศึกษาในครั้งนี้ คงจะได้ความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้โดยเริ่มจากฐาน ซึ่งก็คือ ครอบครัวไปสู่ชุมชนและขยายให้กว้างขวางต่อไปในอนาคต ดังคำพังเพยที่กล่าวไว้ว่า **ก้าวสั้นแต่มั่นคง** นั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

ประนอม อุตกฤษฎี เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การจัดการการผลิต
บรรยายให้กับผู้นำกลุ่มอาชีพต่างๆ ซึ่งดำเนินการโดยกองอุตสาหกรรมในครอบครัว
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม บรรยาย ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ปทุมธานี
กันยายน 2535.

Dickson, D.E.N., **Improve Your Business**, Geneva : International Labour Office, 1986.

Riggs, Jame L. and others, **Industrial Organization and Management**,

Philippines Copyright : McGraw - Mill, Inc. 1980.